

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean. A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pitic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stoianovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și partit. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Ce ne preocupă.

Ofensiva culturală.

Dl. Const. Kirilescu, secretar general al Ministerului instrucției, în vorbirea sa la Ateneu despre: „Criza învățământului“ a anunțat principial: Intensificarea culturii prin propagarea ei în masele populare, se sprijină pe școală“.

Această recunoaștere quasi oficială imi pare că e mărturisirea unor învinși ori cel puțin e o spulberare de iluzii ce ne-am făcut în vederea unei ofensive culturale. Credeam că va sbucni însuflețirea tuturor intelectualilor români pentru trudnica muncă culturală și ne vom vedea la lucru cot la cot cu preoții, cu medicii, cu advocații, cu agronomii, cu funcționarii din administrație.

N'a fost așa. Ne vedem iarăș singuri, tot noi, învățătorii, căci propagarea culturii în masele populare se sprijină, nu pe biserică, adecă pe slujbașii ei nici pe ai justiției, nici pe cei ai medicinei, nici pe cei ai agriculturii, ci pe slujbașii școlii și anumit apă

săm concediul pe slujbașii școlii primare căci sprijinul profesoriilor e sporadic și numai de ocazie.

Deci tot tu învățătorule, cel cu salariu de 2800—2900 vei munci mai departe. Vezi tu cultura aceasta, care e un bun comun, al manului întreg, e oropsită de a se necăji cu ea numai învățătorii și nu ne-ar dura de alta, dar vedem o mare duplicitate între a auzi discursuri frumoase, imnuri închinare culturii, și a vedea pe acești oratori codindu-se. Păcatul lor e cu atât mai mare cu cât văd, simt și înțeleg că puterile noastre sunt prea puține în grandioasă operă cum e intensificarea culturală.

Ce mai hrănește însuflețirea noastră?!

Toma Cocișiu.

Reforma învățământului secundar.

Expozeul făcut de d. dr. Angelescu, ministrul instrucțiunii.

În sala de conferințe a Casei Școalelor, au fost convocați aseara la orele 9. parlamentari membri ai corpului didactic.

D. DR. ANGELESCU, ministrul instrucțiunii, a făcut un expozeu asupra principiilor proiectului de lege pentru reforma învățământului secundar, proiect ce va fi depus, zilele acestea, în parlament.

Prin acest proiect se urmărește, în primul rând, stabilirea legăturii între învățământul primar și cel secundar și în al doilea rând, legătura între învățământul secundar și cel superior. Proiectul urmărește apoi să dea posibilitatea copiilor de școală de a trece dintr-o ramură de învățământ în alta (dela teoretic la practic și viceversa) în baza unui examen de diferență.

Învățământul secundar va dura 7 ani și va cuprinde două cicluri.

Ciclul inferior (gimnaziul) care va fi de 3 ani și ciclul superior (liceul propriu zis) care va fi de 4 ani.

Liceul va fi școala pregătitoare pentru cursurile de specializare ce urmează să se facă în universitate.

Trecerea dela ciclul inferior la cel superior se va face în baza unui examen.

Cei cari nu vor reuși la acest examen vor avea calea deschisă spre învățământul practic.

Pentru absolvenții ciclului superior de liceu, cari ar dori să urmeze cursuri universitare, se va menține bacalaureatul.

În locul actualei clase a VIII-a, care se desființează, se va introduce anul preparator al cursului de specializarea în universitate.

Proiectul prevede introducerea examenelor integrale de fine de an în toate clasele.

Programa analitică a învățământului secundar va fi alcătuită după votarea proiectului de lege și va fi pusă în aplicare cu începerea viitorului an școlar.

Noul proiect dă o deosebită importanță educației morale și fizice a tineretului.

De asemenea prevede o amplă organizare a serviciilor sanitare școlare în vederea unei stări fizice cât mai bună.

Privitor la membrii corpului didactic proiectul prevede stabilitatea directorilor de școli secundare, a cincea gradație, precum și o gradație de merit.

În partea finală proiectul se ocupă de încadrarea în diferite categorii a profesorilor din teritoriile alipite, categorii care au fost deja stabilite printr'o decizie ministerială. În încheiere d. ministru dr. C. Angelescu, a evidențiat importanța ce trebuie dată învățământului tehnic pentru care — spune d-sa — ar fi de dorit să se înființeze un subsecretariat de stat.

Lucruri vrednice de urmat.

În sensul dispozițiilor noastre școlare învățătorii școllei, sub conducerea directorului, sunt îndatorați ca să se întrunească în fiecare lună într'o ședință în care să discute tot felul de chestiuni școlare și alte lucruri de interes pentru învățători. Dispoziția aceasta bună nu se prea observă în tot locul. Ba, și dacă se țin aceste ședințe nu se discută în ele lucruri însemnate; abia chestii administrative de puțin interes. De aceea ne-a surprins plăcut felul cum se fac ședințele aceste la școala din Răchita, de sub conducerea harnicului diriginte, d. I. Raica. Publicăm mai jos Procesul-verbal despre ultima ședință și atragem atenția tuturor ca să urmeze în direcția aceasta cu ședințele școlare lunare.

Proces-verbal

luat în ședința corpului didactic dela școllele primare de stat din comunele: Răchita și Strugari în ziua de 24 Ianuar 1928 prezenți: 1 Ion Chivescu inv. dir. în Strungar 2. Ion Raica inv. dir în Răchita și 3. Hortensia Raica inv. tot în Răchite. După-ce

se constată prezența membrilor se pune la ordinea zilei următoarele :

1. Inv. dir. Ioan Chivescu pune pe tapet chestiunea pedepselor, dictate față de elevii îndărătnici.

După-ce se discută această chestiune din mai multe puncte de vedere se hotărâsc următoarele :

Pedepsele corporale nu duc niciodată la scop, căci totdeauna dau naștere în inima pedepsitului la ură, răsbunare și îndărătnicie. Într'un singur caz s'ar putea face uz de ele, dar și atunci ele trebuiesc dictate de complexul clasei respective, din care pedepsitul face parte și anume în cazul când ai dictat o pedeapsă naturală fără a se supune pedepsitul.

Pedeapsa își are și ea psihologia ei. Trebuie dictată potrivit cu gravitatea faptului și-n mod progresiv elevilor îndărătnici. Pedeapsa este atât de rușinoasă, după cum o prezinți elevilor, însă o pedeapsă repetată, devine banală și fără nici-un efect moral. Deci pedepse naturale, cât de rare, și'n cazul că se simte nevoia de ele, cât de variate pentru a părea întotdeauna ceva nou

2. Inv. Hortensia Raica prezintă un caz citit, despre „Geografia ideală” și anume în California într'un oraș copiii au cel mai perfecționat mijloc de-a învăța geografia. Pe lângă albume, atlase hărți, tablouri, mai au un relief colosal al pământului.

Relieful este panimetric, lung de 200 m. lat de 150 m. și e închis cu un zid. Continentele sunt de ciment apele sunt reale. Printr'o ingeniositate idraulică. fluviile isvorâsc, curg. Miniaturi de vapoare plutesc. Vulcanii fac erupții. Zăpezile, munții sunt foarte bine imitați. Fericiți copii!

Discutându-se cu mult interes acest mijloc de-a învăța geografia, se ajunge la concluzia că și la școlile noastre s'ar putea face, numai că trebuiesc parale. Apoi comisiile de expropriere, respective consilieratele agricole n'au sprijinit cum se cădea chestiunea împroprietăririi școlaelor, așa că multe școlael au rămas și fără loc de clădit. Viitorul ne va arăta însă că nu s'a sprijinit o cauză sfântă, care numai cu mari sacrificii se va mai putea face.

Lipseșc în multe părți și grădinile școlare, rămânând ca practica agricolă și învățământul agricol să se memorizeze, ceiace este imposibil a avea efect, fiind timp pierdut de geaba.

S'ar putea face reliefe planimetrice mai mici, măcar să se înfățișeze hotarul comunei, plasei, ori județului și cu atât mai mult, că copiii la vârsta la care învață aceste cunoștințe sunt mult mai reduși în cunoștințe, așa că de multe ori chiar și ceia ce ți-se pare destul de concret pentru ei este abstracțiune. În felul de mai sus se știe bine însă să s'ar stimula foarte mult interesul, copiii fiind puși înaintea fenomenelor concrete în miniatură.

Câte nu se pot face unde sunt parale și inimă.

3. Inv. Joa. Raica după ce a consultat lucrarea D-lui Dr. N. Filip „Creșterea animalelor”. Arată câteva rase mai însemnate și insistă în special asupra creșterii paserilor de curte. Arată cum o fermă demonstrativă de paseri își poate înigheba fiecare învățător pe lângă gospodăria sa necerându-se nici mari cheltuieli, nici cine știe ce cunoștințe, unde apoi atât sătenii cât și elevii, ar avea ocazia a se convinge despre foloasele îmbunătățirii acestei ocupații.

Înșiră apoi câteva rase ca: Plymouth. Rock, Rasa de luptă engleză, ardeleană, Jokohama, Hamburg, Cochinchină, Langsan, Brahmputra, Olandeză, Paduane, Houdan etc. Arată cum în vechiul Regat se află foarte multe astfel de ferme demonstrative. Dacă am face ceia-ce putem măcar.

Se hotărăște apoi ca pe ședința viitoare să se studieze de toți membrii conferinței didactice de aici mersul bibliotecilor și cari sunt mijloacele prin care s'ar putea face mai atrăgătoare. Studiindu-se de fiecare separat, se va simți mai stăpân în discutarea acestei chestiuni, prezentând interes mai mult fiecare membru.

Subiectele comune (desvoltate de toți) de multe ori dau rezultate minunate.

Fiind timpul înaintat ședința se ridică iar procesul verbal semnează de cei prezenți.

D. U. S.

Ioan Chivescu, Hortensia Raica, Raica Ion.

Dela cercurile culturale.

„Cercul cultural Vințul de Jos” și-a ținut ultima ședință în ziua de 29 Ianuarie a. c. în frunțașă comuna Vințului de Jos. Iată cum s'a desfășurat programul serbărilor:

La ora 10 a. m. toți membrii cercului cult. în frunte cu dl. subrevizor P. Chirca, au luat parte la serviciul religios în biserică ort., de unde pleacă la ora 11 și se intră la ședința intimă. Aici Dl. Lăncrăneanu inv. în Vințul de Jos și președintele cercului cult., ține o lecțiune binereușită din aritmetică la cl. I, unde demontrează în deosebi întrebuițarea degetelor ca mijloc de în. La critică iau parte cu mult interes aproape toți învățătorii prezenți, concretizându-se că mai ales la aritmetică să se folosească cât mai multe feluri de întrebuițare și în deosebi degetele cari sunt în are permanentă cu noi. Apoi conferențiară Dl. Vulcu Stan inv. în Acmar despre Istoricul școliei active,

arătând în termeni însuflețiți cu citate din diferiți pedagogi, că acest curent pedagogic, are rădăcini adânci la cei mai vechi pedagogi. La aceste dl. subrevizor Chirca arată în amănunte aplicarea principiilor școlii active la formarea individului și a cetățeanului de mâine, prin înființarea tovărășiilor școlare: Casele de economii, Muzeelor școlare, Atelierelor școlare, Căminurilor școlare, Șezătorilor literare cu copiii și Conducerea de sine a clasei după sistemul lui Förster, Insistă în deosebi asupra pornirii cât mai de grabă a acestora.

După masă la ora 3, se ține ședință publică, la care a luat parte pe lângă învățătorii cercului și subrevizorul sus amintit și foarte mult popor, bărbați și femei, autoritățile administrative: Dnii pretor Dr. Deac și Vasilca, Dl. notar Albani, autoritățile bisericești: Dl. preot ort. Stănea și Dl. preot gr. cat. Șara, apoi reprezentantul Depărțământului „Astrei” Dl. preot Const. Oancea din Cioara, de Jos etc. etc.

A conferențiat cu bun succes Dl. Lăncrăngean inv. din Vințul de Jos și președintele cercului cultural, despre lipsa de cultură a poporului nostru după timpurile de azi și legătura ce trebuie să existe între școală și biserică, pentru ca cetățenii viitori ai țării să fie adevărați oameni.

A mai conferențiat pe lung și lat cu o vervă democratică foarte impunătoare și convingătoare Dl. preot Oancea Constantin despre problemele mari și frumoase ale asociațiunii din cari școlile la iveală în deosebi datorită intelectualilor de a porni ofensiva culturală cu toate puterile, iar poporul de-ai asculta și de-ai urma.

Urmează conferința Dlui Nic, Stoica inv. în Sibiași despre obiceiurile bune și rele ale poporului nostru dela țară, în care prin povești și întâmplări foarte la înțeles spuse arată: minciuna, trufia, lenea, lipsa de credință etc. precum și unele obiceiuri bune; toate cu concluzii și învățăminte foarte frumoase.

Conferințele au fost impestrițate cu puncte de cor, format din elevii școlii din Vințul de jos în trei voci, sub conducerea Dlui inv. Lăncrăngean, care a dat dovadă de multă hărnicie și pricepere: apoi elevii au declamat foarte reușit, conduși fiind de Dnii inv. I. Goția și S. Cornea: cei dela Grădina de copii sub conducerea pricepută a Dnei C. Goția au executat jocuri, cântece, recitări, jocuri naționale și ritmice foarte impunătoare.

Dl. subrevizor Chirca a făcut concluzia celor petrecute, îndemnând prezenții a se nizu din toate puterile spre a deveni adevărați Români în acest oraș, care odinioară a fost atât de expus șovinismului maghiar. A mulțumit conferențiarilor și Dlor iuvățători pentru munca prestată, apoi autorităților și poporului pentru prezență.

Dl. preot ort. Stănea în termeni aleși și foarte însuflețiți mulțumește dlui Chirca pentru zelul ce'l arată și

l-a arătat totdeauna chestiunilor școlare, apoi conferențiarilor pentru osteneala dovedită, ținând conferințe atât de instructive autorităților și poporului pentru prezență.

Seara a avut loc o producție școlară foarte binereușită, urmată de joc. La aceasta s'a văzut abilitatea copilor de a juca pe scene ca niște artiști. Ei au fost instruați și conduși de Dș. inv. F. Cristescu și Dl. S. Cornea, iar la punctele de cor de Dl. I. Lâncrângean.

Reușita atât morală cât și materială a fost foarte bună. Merită toată lauda și recunoștiința acești harnici și inimoși învățători, cari muncesc și se trudesesc pentru ridicarea școliei și a masselor populare, precum și pentru educația tineretului dat în grija lor.

Correspondent.

Din năcazurile cercurilor culturale ale „Astreii”.

Cea mai veche și mai puternică societate culturală a Ardelenilor este Astra. Cu mult înainte de războiu se organizase prin despărțămintele și cercurile sale culturale până ajunsese în mijlocul poporului.

Ajunsă în mijlocul poporului are mult de lucrat. Ii stă deschis un vast câmp de activitate.

Să nu se uite însă că multe din cercurile culturale unele active altele mai puțin active, se sbat în cea mai grea suferință sau ramolire.

Pe deoparte le lipsesc mijloacele materiale, iar de pe altă parte informațiile și îndrumările necesare.

Din ziua când delegații despărțământului se prezintă cu una, două conferințe, nu se mai aude vorbă „Astra” la sate până în celălalt an când vor trebui să se prezinte din nou, pentru a se putea face darea de seamă despre activitatea despărțământului.

În colo nici-o informație, nici-o revistă populară bine întocmită, deși scopul Astrei este „Cultura poporului Român”.

Lipsa imperioasă a unei asemenea reviste, care să se trimită dacă se poate gratuit cercurilor culturale, nu se poate tăgădui. Din cele 7 milioane și ceva, cât este bugetul Astrei, dacă nu mă înșel (n'am reținut exact suma de unde citisem) la care sumă contribuie și statul cu o însemnată subvenție s'ar putea jertfi atâta măcar pentru popor.

În privința conferințelor s'a făcut foarte mult, însă pentru o propagandă culturală eficace se cere ca să vie regulat revista populară enciclopedică, dacă se poate zilnic, cu sfatul ei minuat și bine întocmit.

Nu trebuie perdut din vedere că interesul cultural ca să fie dinamic și întreținut, trebuie stimulat.

Eu cred că cel mai puternic mijloc de propagandă culturală va rămânea tot lectura populară bine aleasă și interesant alcătuită.

S'ar putea însă să nu se gândească la acest lucru și conducătorii firești ai Astrei?

În consecință ca misionari ai culturei populare, cerem On. comitet central al Astrei să binevoiască a discuta această chestiune și a ține seamă de dorințele noastre întocmind o revistă populară cu material bogat și variat în care să ni-se de-a și informațiile necesare așa cum face și „Fundăția Pr. Carol“ din București dacă dorește într'adevăr ridicarea poporului.

Răchita Ianuarie 1928.

Raica Ioan.
inv. dir.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiențios de către cei vizați.

No. 2445—1927

În baza ord. No. 12417—1927 a. Insp. inv. Sibiu, vă invităm, ca în timp de 15 zile toți diriginții de școli, cari aparțin pe teritoriul jud. de ocol Aiud și Alba-Iulia să scoată copia cărților funduare, după averea imobilă a școalelor.

Se va avea în vedere următoarele :

1. Copia cărții funduare a terenului, pe care e zidit localul școlar, cu excepția localurilor închiriate.

2. Copia cărții funduare, după ori ce altă avere imobilă a școalei.

3. Copia cărții funduare, după averea foștilor școli conf. și comunale, cari au fost și sunt în folosința școalei.

4. Copia cărții funduare, după averea așa numită „Közös községi alap vagyon, sau Közös községi fairskola etc.“.

În caz când aceste terenuri s'au înstrăinat și azi nu. sunt în posesiunea școalei noastre, se va arăta prin raport separat.

Aceste copii, însoțite cu raport se vor trimite Dlor subrevizori de control.

Revizor școlar, M. Sasu.

Rugăm a ni-se achita abonamentele restante și curente.